

Yenilenebilir, temiz enerji kaynaklarında

Dalga Enerjisi uygulamaları yaygınlaşıyor

Uluslararası Enerji Dairesi'nin hesaplarına göre yüzen gövdeler dünya genelindeki elektrik ihtiyacını karşılayabilir.

Günümüzde denizdeki dalgalardan bile enerji elde etmenin yolları aranıyor. Bilim adamlarına göre dalga enerji santralleriyle dünya genelindeki enerji ihtiyacının %15'ini karşılayabilmek mümkün. Dik bir sahile vuran dalgalar bir metrede 30 kilovat kadar enerji üretiyor. Bu, bir metrelik sahili 100 vatlık 300 ampulle aydınlatabileceğimiz anlamına gelir. Denizden enerji elde etmenin başka yöntemleri de var. Mesela deniz akıntısı enerji santralleri, tıpkı karadaki rüzgar santralleri gibi işliyor, ama döneçler (rotor) suyun altındadır. Bu tür sualtı değirmenlerinin bir prototipi Sicilya'da işlemekte. Yakında İngiltere'de benzer bir şekilde çalışan "Seaflo System" sualtı enerji santrali kurulacak

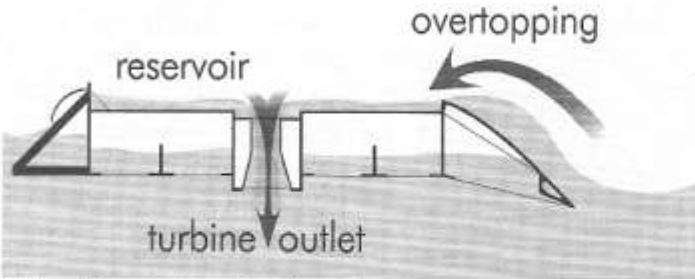
Gelgit santralleri

Enerji yaklaşık olarak 15 çapında rotorlarla elde edilmekte. Gelgit olaylarından da yararlanılmak için rotor iki ayrı yönde akan suyla çalışmakta. Gelgit santralleri de barajlar gibi set gerektiriyor. Bu tür santraller bu nedenle koylara kurulmakta. Gelgitte su ya koyun içine ya da dışarı akıyor ve santraller bu su akımından yararlanıyorlar. Borularla türbinlere iletilen suyla da elektrik elde edilmekte.

Mühendisler artık denizdeki dalgalardan enerji edebilmek için ilginç fikirler üretiyorlar. Mesela İskoçya'nın İslay adasındaki bir dalga santrali pnömatik (hava basınçlı) bir hazne ile çalışmakta. Haznenin tepesinde denize ve denizin üzerine açılan bir ağız var. Denize açılan kısımdan her dalgada su giriyor içeri. Bu şekilde haznenin içindeki hava yukarı basılınca türbin çalışıyor. Peş peşe gelen dalgalarda, haznedeki su dışarı akıyor ve havayı

emiyor. Bu şekilde de bir rotor üzerinden türbin çalıştırılmakta .

Diğer projeler "Wave Dragon" olarak adlandırılan ikinci projenin bir prototipi Danimarka'nın kuzeyindeki bir fiyortta bulunmakta. Bu sistemde dalgalar V biçimli bir rampa şeklinde yükseliyorlar. Üstteki su türbinlerden yeniden denize akıyor. "Pelamis projesi" denizin üzerinde yüzen bir gövdeden ibaret. 150m uzunluğunda, 750 ton ağırlığında ve yaklaşık olarak dört metre çapındaki bu gövde dört parçadan meydana gelmekte. Bu parçalar her zaman dalgaların karşısında duracak şekilde konumlanıyorlar. Yani bir dalga geçtiğinde her parça arasındaki bağlantıyı "kırıyor". Bağlantı yerlerindeki hidrolik jeneratörler, bağlantı yerlerinin "açılıp kapanma" hareketi sayesinde elektrik üretiyor. Uluslararası Enerji Dairesi'nin hesaplarına göre yüzen gövdeler dünya genelindeki elektrik ihtiyacını karşılayabilir. Bu tür dalga santralleri için en uygun bölgeler, İngiltere, İspanya, Portekiz, İrlanda, Norveç ve İskoçya sahilleridir. İskoçya'nın elektrik enerjisi ihtiyacının %40'ı bu şekilde elde edilebilecek.

"Wave Dragon" olarak adlandırılan ikinci projenin bir prototipi Danimarka'nın kuzeyindeki bir fiyortta bulunmakta.

Milletlerarası Hidrojen Enerjisi Derneği (International Association for Hydrogen Energy, IAHE)

1960'lı yıllarda, NASA Apollo Programı için hidrojen yakıt pilleri kullanmaya başladı. Yakıt pilleri, uzun uçuşlarda elektrik üretmek için en uygun yoldu. Ürün olarak saf su çıkıyor, ve bu suyu astronotlar uçuş sırasında içiyorlardı. Bu yolla su depolamadan kurtulup büyük bir ağırlıktan kurtulmuş oluyorlardı.

1960'lı yılların sonunda, Los Angeles, New York, Londra ve Tokyo gibi büyük şehirlerde oluşan hava kirliliğinin ciddi sağlık problemlerine yol açtığı gözlemlendi. Bu kirlenmeye, benzin, dizel gibi taşımacılıkta kullanılan yakıtlar sebebiyet veriyordu. Dr. Veziroğlu etil alkol, metil alkol ve gazohol (benzin ve alkolün karışımı), amonyak ve hidrojen gibi alternatif yakıtları tetkik etti. Dr. Veziroğlu çalışmaları neticesinde, hidrojenin bu alternatif yakıtlar içinde en temiz olduğu sonucuna vardı. Benzin ve dizel için alternatif yakıt araştırılmasına bir 5 yıl daha devam etti. 1972 sonlarında, Dr. Veziroğlu hidrojenin taşımacılık için en temiz, en verimli, en hafif ve en iyi yakıt olduğu sonucuna vardı.

Daha sonra 1973 petrol krizi başladı. Orta Doğu ülkeleri, Kuzey Amerika, Avrupa, Japonya, Avustralya ve Yeni Zelanda gibi endüstriyel ülkelere petrol ihracatını durdurdu. Benzin istasyonlarında uzun kuyruklar oluştu. Dünya Ekonomisi neredeyse durma noktasına geldi. Bu, endüstriyel devletler için büyük bir şok olmuştu.

Bunu Dr. Veziroğlu şu sözlerle anlatıyor: "Petrol krizinin olduğu dönemde 1 hafta Tokyo'da bulundum. Sokaklarda çok az araba vardı ama şehrin havası çok temiz gözüküyordu. O kadar temizdi ki şehrin merkezinden Fuji-Yama Dağı görülebiliyordu.

Bugün, alınan birçok önleme karşın şehirdeki milyonlarca araba ile şehrin atmosferi çok daha kirli." Petrol krizi başladıktan hemen sonra, Dr. Veziroğlu, konvansiyonel olmayan enerji kaynaklarını araştırıp fosil yakıtların doğaya verdiği zararı önlemek için University of Miami'de, Temiz Enerji Araştırma Enstitüsü'nü kurdu. Dr. Veziroğlu, güneş, rüzgar, termal ve jeotermal, dalga, akıntı ve nükleer enerji üzerine araştırmalar yaptı.

Yenilenebilir enerji kaynakları fosil yakıtlardan daha temizdi ve doğaya zarar vermeyecekti. Fakat, konvansiyonel olmayan enerji kaynakları petrol ve doğalgaz kadar uygun değildi.

Alternatif enerji kaynakları arasında oldukça önemli bir yer edinen Hidrojen Enerjisi ile ilgili en önemli organizasyonlardan biri olan IAHE Milletler Arası Hidrojen Enerjisi Derneği'nin kuruluşu ve çalışmaları hakkında IAHE internet Editörü ve Koordinatör Ayfer KALE'den bilgi aldık.

Arabanıza veya uçağa doldurup kullanamıyordunuz. Konvansiyonel olmayan enerji kaynaklarını kullanılabilir hale getirebilmek için sentetik bir yakıtı ihtiyaç vardı ve bilinen en iyi sentetik yakıt ta hidrojeni.

Dr. Veziroğlu, Washington'a giderek RANN (Research Applied to National Needs)'ten fosil yakıtların bitmesine çözüm bulmak ve dünyanın birçok bölgelerinde, değişik fikirleri biraraya getirip, global bir çözüm yaratmak için bir konferans finanse etmesini istedi.

RANN, Dr. Veziroğlu'na Mart 1974' te Hidrojen Ekonomisi Miami Enerji Konferansı'nı organize etmesi için 70,000 \$ verdi. Tüm dünyadan 700 kadar bilim adamı iştirak etti.

Konferansın dinlenme arasında birkaç bilim adamı etrafında toplandılar. Bu bilim adamları Japonya'dan Dr. Tokio Ohta, Avustralya'dan Dr. John Bockris, İtalya'dan Dr. Marchetti, Amerika Birleşik Devletleri'nden Dr. Van Vorst, Dr. Zweig ve Dr. Kurt Weil, Suudi Arabistan'dan Dr. Hussein Abdel-Aal ve Venezuela'dan Dr. Anibal Martinez'di.

Tüm bu bilim adamları Dr. Veziroğlu ile aynı fikirde olduklarını, çevre kirlenmesi için en iyi çözümün hidrojen olduğunu, bir organizasyon kurup Hidrojen Enerji Sistemi'nin kurulması için bir an önce çalışmaya başlanması gerektiğini bildirdiler. O akşam Playboy Plaza Hotelinde (bu otel en uygun fiyat teklifi verdiği için konferansın düzenlendiği oteldir) bir toplantı yaptılar. Bir kısım bilim adamı bir an önce çalışmalara başlamak gerektiğini savunuyor, diğer bir kısım da birkaç yıl bekleyip enerji problemine başka çözümler çıkıp çıkmayacağına bakmayı öneriyordu.

Dr. Anibal Martinez, bir organizasyon

kurulmasında ısrar ediyordu. Dr. Martinez petrol karteli olan OPEC'in kurucularından biri ve ayrıca bir petrol mühendisi idi. Petrolü elimine edecek bir organizasyonda bulunmak istemesi çok şüphe uyandırır da, daha sonra hidrojen hareketinde önemli işlere imza atmıştır. Nihayetinde Milletlerarası Hidrojen Enerjisi Derneği (International Association for Hydrogen Energy, IAHE) kurulmuş oldu (1974). Hidrojen fikrini insanlara ve bilim çevrelerine yaymak için, yılda 4 defa çıkan bir dergi hazırlandı. Daha sonra, Ocak 1976'da International Journal of Hydrogen Energy (IJHE)'nin ilk sayısı basıldı. İlk 3 yıl, yılda 4 defa basıldı. 3 yıl sonra, aylık bir dergi oldu. 2005'ten itibaren IJHE yılda 15 sayı olarak yayınlanmaya başladı. 3 sayısı yakıt pillerine ayrıldı.

IAHE'nin diğer bir görevi de Dünya Hidrojen Enerjisi Konferanslarını düzenlemektir. Dünya

Hidrojen Enerjisi Konferansları 1976'dan başlayarak, çift sayılı yıllarda organize edildiler. Buna ilaveten endüstriyel uygulamalar için 2005 yılından itibaren tek yıllarda tertip edilmek üzere WHTC (Dünya Hidrojen Teknolojileri Kongresi) düzenlenmeye başlandı. IAHE'nin 8 idari işlerde çalışan elemanı, 15 Yönetim Kurulu Üyesi, 28 Yönetim Kurulu Danışmanı, 33 IJHE Yayın Editörü, 27 Onursal Yayın Editörü, 2500 üyesi, ve 7 Emekli Yönetim Kurulu üyesi bulunmaktadır. Detaylı bilgi için www.iahe.org adresinden bilgi

edinebilir, üyelik müracaatı yapabilirsiniz.

Temiz bir dünya için hep birlikte çalışmak arzusuyla,

Ayfer Kale

Internet Editörü ve Koordinatör, IAHE

Ayfer Kale

Organ Kopması ve İlk Yardım

Kaza nedeniyle oluşan organ kopmalarının en önemli nedenleri: motorlu araç kazalarında sıkışma, iş kazaları, düşme veya kesici nitelikteki bir şeyin düşmesi ve benzeridir.

Organ kopması (amputasyon, ampute organ); vücutta çıkıntı oluşturan organların herhangi bir nedenle bulunduğu yerden ayrılmasıdır.

Çıkıntı oluşturan organlar: burun, kulaklar, çene, kollar, bacaklar, eller, ayaklar, parmaklar şeklinde sıralanabilir.

Organın yerinden ayrılması, genellikle kazalar sonucunda görülmekle beraber tedavi amaçlı da (örnek: gangren nedeniyle ayakların kesilmesi...)olabilmektedir. Kaza nedeniyle oluşan organ kopmalarının en önemli nedenleri: motorlu araç kazalarında sıkışma, iş kazaları, düşme veya kesici nitelikteki bir şeyin düşmesi ve benzeridir.

Kopan organ, 24 saat içinde(McCarthy, 1990) uygun koşullarda, uygun hastaneye nakledildiği takdirde, yerine dikildiğinde eski görevini sürdürebilir.

Uygun koşullar: *Hasta ve kopan organ* açısından ele alınmaktadır.

1- Hasta için uygun koşullar:

- Kanama hemen doğrudan basınçla durdurulmalıdır

- Hastanın soluk yolunun, solunumunun ve dolaşımının devamlılığı sağlanmalıdır

- Şoka karşı önlem alınmalıdır: ayakların yükseltilmesi gibi

- Kanama, doğrudan basınca ve kalp seviyesinden yükseğe kaldırmaya rağmen durdurulamamışsa, son seçenek olarak turnike uygulanabilir. Doğrudan turnike uygulanması, dokunun beslenmesini bozacağından istenmemektedir; beslenmesi bozulan organın yerine dikilmesinde sorunlar ortaya çıkmaktadır (McCarthy,1990; Caroline,1995).

2- Kopan organ için uygun koşullar:

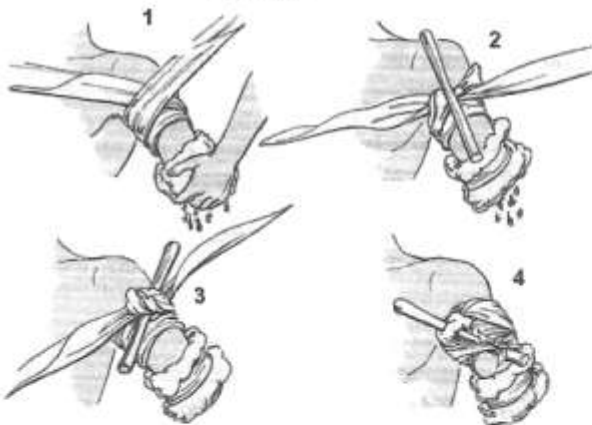
- ISLATILMAMALIDIR (doğrudan su içine konulmamalıdır)

- DONDURULMAMALIDIR (doğrudan buz ile temas etmemelidir; kuru buz kullanılmamalıdır)

- Organ nemli ve soğuk tutulmalıdır. Bunun için: bulunabilen en temiz kumaş (çevrede hiçbir şey yoksa kazazedenin fanilas) kullanılabilir) bulunabilen en temiz su (varsa çaydanlıktaki kaynamış ve soğumuş su, içme suyu, musluk suyu vs.) ile nemlendirilir(ıslatılıp sıkılır). Kopan organ nemlendirilmiş bu kumaş parçasına yerleştirilerek, sarılır ve bulunabilen en temiz, deliksiz bir plastik torbaya konur. Ağız sıkıca bağlandıktan sonra içinde su ve buz parçaları olan bir başka torba yada kap içine yerleştirilir.

TURNİKE

Cari açık yüzde 77.9 arttı

Bu yılın 5 aylık döneminde cari açık yüzde 32 oranında arttı

Cari işlemler açığı, mayıs ayında yüzde 77.9 artarak 2 milyar 370 milyon dolar oldu. Türkiye'nin cari işlemler dengesi, bu yılın mayıs ayında 2 milyar 370 milyon dolar açık verdi.

Merkez Bankası, ocak-mayıs dönemi ödemeler dengesi rakamlarını açıkladı.

Buna göre geçtiğimiz yılın mayıs ayında 1 milyar 332 milyon dolar olan cari açık, bu yılın aynı ayında, yüzde 77.9 oranında artış gösterdi.

Bu yılın 5 aylık döneminde cari işlemler açığı ise yüzde 32 oranında artarak, 11 milyar 116 milyon dolara ulaştı ve yeni bir rekor kırdı.

Geçen yılın ocak-mayıs döneminde cari açık, 8 milyar 417 milyon dolardı.

20 milyar dolar beklentisi

Analistler mevcut kur seviyesi ve dış ticaret dengesindeki trendin devamı durumunda açığın 20 milyar dolara ulaşabileceğini öngörüyor. Hükümet ise yıl sonu cari açık tahminini revize ederek 15.5 milyar dolara çıkarttı.

Ancak Avrupa Birliği süreci ve IMF programı sayesinde 2005 yılında cari açığın finansmanında herhangi bir sorun yaşanması beklenmiyor.

İşsizlik oranı

İlk çeyrekte yüzde 11.7

DİE verilerine göre, yılın ilk üç ayına ilişkin işsizlik oranının hareketli ortalaması yüzde 11.7 oldu. İşgücüne katılım oranı ise yüzde 46.8 olarak belirlendi.

İşsizlik oranı, ilk üç aylık hareketli ortalamaya göre yüzde 11.7 düzeyinde gerçekleşti. Geçen yılın aynı döneminde bu oran yüzde 12.4 düzeyinde bulunuyordu. Bu yıldan itibaren hareketli üçer aylık dönemler itibarıyla her ay açıklanan ankette, Şubat 2005 sonuçlarına göre, işgücüne katılım oranı ise yüzde 46.8 oldu.

Devlet İstatistik Enstitüsü verilerine göre, toplam istihdam 20 milyon 838 bin kişi olarak belirlendi. Toplam işsiz sayısı 2 milyon 750 bin kişi, işgücü sayısı da 23 milyon 588 milyon oldu. İşsizlik oranı kentlerde yüzde 13.9, kırdada yüzde 8.5 olarak gerçekleşti. Türkiye'de istihdam edilenlerin yüzde 49'u kayıt dışı çalışıyor.

Turist sayısı beş ayda 6 milyonu aştı

DİE verilerine göre, Mayıs ayında turist sayısı yüzde 27.8 artışla 2.3 milyona çıktı. Beş ayda gelen turist sayısı ise 6.1 milyona yükseldi.

İhracatla birlikte ekonominin itici sektörü niteliğindeki turizmde olumlu sinyaller güçleniyor. Turist sayısı ilk beş ayda yüzde 27.6 artış göstererek 6.1 milyona ulaştı. Devlet İstatistik Enstitüsü verilerine göre, Mayıs ayında turist sayısı ise yüzde 27.8 oranında artarak 2.3 milyona yükseldi. Mayıs'ta, ülkemize giriş yapan turistlerin ülke gruplarına bakıldığında, Amerika ülkelerinde yüzde 105.2 ile en fazla artış, Okyanusya ülkelerinde ise yüzde 40.3 ile en fazla azalış oldu.

Mayıs ayında ülkemize giriş yapan turistlerin ülke dağılımının ilk on sırasına bakıldığında ilk sırada

yüzde 21'lik pay ile Almanya yer aldı.

10 ÜLKENİN PAYI YÜZDE 71

İkinci sırada yüzde 10.9'luk pay ile İngiltere gelirken, ilk onda yer alan ülkeler toplam turist sayısının yüzde 70.9'luk bölümünü oluşturdu.

2005 yılı Ocak-Mayıs döneminde, 2004 yılı aynı dönemine göre, ülkeye giriş yapan turistlerin ülke gruplarına bakıldığında; en fazla artış yüzde 63.9 ile Amerika ülkelerinde, en fazla azalış ise yüzde 51.9 ile Okyanusya ülkelerinde gerçekleşti. Katılım Öncesi Ekonomik Program'a göre turist sayısının bu yıl 20 milyona ulaşması hedefleniyor. Hükümet bu yıl turizmden 18 milyar dolar gelir bekliyor.

Çin ve yuan

Yuan, Çin parasının adı. Uzun süredir sabit kur politikası uyguluyor Çin. Daha doğrusu yuan ile ABD Doları arasında belirlenmiş bir parite var. Bu parite 1 ABD Doları=8.3 Yuan biçiminde. Çin, yuanı bu şekilde peg ettikten sonra başkaca bir şey yapmıyor. ABD Doları diğer paralara karşı değer kaybederse yuan da kaybediyor. Böylece Çin'in diğer ülkelere yaptığı ihraç ürünleri ucuzlarken ABD'ye yaptığı ihracatın değeri değişmiyor. Bunun sonucunda Çin, ABD dışındaki ülkelere olan ihracatını artırırken ABD'ye olan ihracatını da eksiltmiyor.

ABD 2004 yılında yaklaşık 665 milyar dolar cari işlemler açığı verdi. Buna karşılık Çin 660 milyar dolar düzeyinde döviz rezervi tutuyor. Birbirine ilgisi olmasa da bu iki sayı yan yana koyunca ABD'nin yıllık cari açığı tutarında bir döviz rezervinin Çin'de bulunduğunu görüyoruz. Çin'in ödemeler dengesi fazlası GSYH'sinin yüzde 4.5'u düzeyinde.

Bu gelişme başta ABD olmak üzere bütün G 7 ülkelerinin ve AB ülkelerinin dikkatini çekiyor. Bu ülkeler ekonomik konuları tartışmak üzere bir araya geldiklerinde hep Çin'i konuşuyorlar ve Çin'den yuanı sabitlemekten vazgeçip dalgalanmaya bırakmasını istiyorlar. Çin ise şimdilik ayak sürüyor. Son zamanlarda ABD'de ve AB ekonomilerinde yaşanan bütün olumsuzluklar neredeyse Çin'e mal edilmeye çalışılıyor. Çin, 1987-96 arasında yüzde 10 oranında ekonomik büyüme sağladı. 2005 ve 2006 tahminleri de tutarsa 1997-2006 aralığında yüzde 8.3 büyümüş olacak. Bu hızla devam ederse Çin'in önümüzdeki 20 yıl içinde G-7'lere eklenmesi gerekecek. Bütün sorun ekonomik büyüme ve gelişmenin bu hızla devam etmesinin mümkün olup olmayacağı sorusunda yatıyor.

Kore, Hong Kong, Singapur gibi ülkelere bakıldığında böyle bir büyümenin mümkün olabileceği anlaşılıyor. Ne var ki bunlar küçük ülkeler. Oysa Çin çok büyük ve dağınık bir ülke.

Çin'in kendi içinde çok gelişmiş ve az gelişmiş bölgeler var. İnsanların çoğu geçimlik tarıma razı görünüyor ve yerinden kıpırdamıyor. Ama bir süre sonra biraz daha kişisel refah arttığında bu insanlar büyük kentlere gidecekler. O zaman ne ücretler buralarda kalabilecek ne de içme suyu olmayan yerlerde insanları oturtmak.

Bu, Türkiye'de de böyle oldu.

Birkaç yüz milyar dolarlık ekonomilerin büyümesini gelişmiş ülkelerin sindirmesi kolay. Ama Çin birkaç trilyon dolarlık bir ekonomi.

O nedenle ötekiler kadar kolay sindirilecek bir lokma değil. Buna karşın Batılı ülkelerin bu tür çıkışları frenlemek için küreselleşme adı altında uyguladıkları bir politika var. Buna göre hemen Batı standartları uygulamaya konuyor, sendikalaşma teşvik ediliyor, kredilere limitler getiriliyor falan filan. Bu tür standartlar bu tür çıkışları derhal frenliyor. O nedenle bu tür çıkışları mümkün merteye sessiz olarak ve hızlıca yapmak gerek. Standartlar

kuşkusuz iyi şeyler ama 3 yaşındaki bir çocuğa getirip de 40 yaşındaki adamın standartlarını uygulamaya kalkarsanız o zaman işler karşı. Batı'nın gelişmiş ülkeleri bu standartlara ulaşana kadar Çin'in yaptığından farklı bir şey yapmadılar.

Dolayısıyla Çin, Batılıların yaygarasına kulak tıkamakta çok da haksız değil. Kendine göre bir strateji tutturmuş ve bunda da başarılı oluyor. Ama bana sorarsanız bunu devam ettirmesi çok kolay değil. Çünkü ne kadar direnirse dirensin küresel dünyanın içinde yer aldığı ve mallarını dünyaya satmaya çalıştığı sürece bu standartlara uymaya, kendisine verilen öğütleri istemeye istemeye de olsa dinlemeye mecbur kalacak. Buna karşılık bunun bugünden yarına olacağını düşünmek doğru olmaz. Çin'deki değişim daha uzun yıllar alacak ve yuanın dalgalanmaya bırakılması, çalışma standartlarının yükseltilmesi gibi konular konuşulup tartışılmaya devam edecek.

Mahfi Eğilmez

Zaman Yönetiminde

Her gün bankanızdaki hesabınıza 60 x 60 x 24 saniye yatırılır. Bugün ne kadarını çekebilirseniz çektiniz, geri kalan kısmını sonsuza kadar kaybettiniz. Ancak yarın yine sizin hesabınıza herkesinkiyile eşit miktarda zaman yatırılacaktır. Kovadaki delik ne kadar küçük olursa olsun, suyun boşalması için yeterlidir. Aynen bunun gibi, zaman da beşer dakikalık küçük dilimlerde halinde boşa geçirilir.

A'dan B'ye Seyahat

Dilerseniz A'lardan başlayalım, okuyup karar verin: Siz de A mısınız, veya A özellikleri taşıyor musunuz? Aşağıda A'ların en radikal tavırları ve özellikleri sıralanmıştır.

1. A'lar zamanın baskısını sürekli üzerlerinde hissederler.
2. Sürekli daha verimli zaman kullanımı için kendilerini zorlarlar.
3. Ayakta veya atıştırarak yemek alışkanlıklarına sahiptirler.
4. Yolda yürürken hızlı yürürler. Metroda yürüyen merdivenlerde sabit durmayıp daha hızlı ilerlemek isterler.
5. Televizyon izlerken veya arkadaşlarıyla sohbet ederken kendilerini suçlu hissederler.
6. Karşısındaki konuşurken bazen cümlenin sonunun gelmesini bekleyemez, sabredemezler. Sözü kesip "Demek istediğiniz şu değil mi?" şeklinde müdahale ederler.
7. Beraber çalıştıkları / altlarında çalışan kişilerin performanslarını ve çaba düzeylerini kolay kolay beğenmezler. Herkesin kendi tempolarına ayak uydurmasını beklerler. Halbuki, diğer çalışanlar da kendi standartlarına göre iyi, hızlı ve sıkı çalışıyor olabilirler.
8. Çoğu zaman akşam geç saatlere kadar çalışır, bazen eve de iş götürürler. Haftasonu da çalışma temposundan pek uzaklaşmazlar. Tatil nedir, pek bilmezler.

Literatüre göre A tipi kişiliğin dört boyutu vardır:

- * Zamana aşırı duyarlılık
- * İş yaşam dengesinde işe aşırı odaklanma
- * Sabırsızlık
- * Sinirli olma

Batı kültürünün, Amerikan kültürünün A tipi kişiler yetişmesine daha elverişli bir ortam hazırladığı söylenebilir. Örnek mi? Tipik Amerikan toplumsal kültür simgelerini düşünelim: "Time is money" (Zaman eşittir para) sözü, 15.47'de kalkan trenler, 10 dakika geç kaldığınız için size garip garip suçlayıcı bakan insanlar, fast food kültürü, hızlı yaşama, bol adrenalin, sabah erkenden işe başlama ("The early bird gets the worm"), fazla mesai yapma..

İşin temeline indiğimizde Batı kültüründe zamanın aslında düz bir çizgi olarak algılandığını görürüz. Her an bir kez yaşanır, geriye dönüş imkansızdır.

Doğu medeniyetinde ise zaman dairesel olarak algılanır. Günler, aylar, mevsimler, yıllar geçer; yenileri gelir. Tarih tekkerrürden ibarettir. Bugün olmazsa yarın olur. Araplardan bize geçmiş bir söz: "Allah'ın günü çoktur."

Türk kültüründe zamanı algılamada hem Doğu'nun hem de Batı'nın izlerini görürüz. Metropollerde iş yaşamı tempo açısından Amerika'dakine benzer. Kırsal kesimde ve Anadolu'da ise halen Doğu paradigmasını gözlemlemek mümkündür. Buluşmak için zaman belirtilirken "akşam üzeri", "ikinci sonrası" gibi nitelermeler kullanılır. Toplantılar anons edildiği saatten yaklaşık yarım saat sonra başlar, çoğu kişi kendini buna göre hazırlar.

Uçak geçerken millet olarak tepkimiz ne olur?

Durup, işi gücü bırakıp, başımızı göğe kaldırıp dakikalarca bakarız. İngiltere'de bir Türk mahallesine geldiğinizi nasıl anlarsınız? İnsanların yürüme hızlarına bakın, düştüğünü göreceksiniz. "Sokağa çıkıp hava almak için gezmek" veya "çekirdek çitlatıp saatlerce geyik yapmak" bizim kültürümüze has değil midir? Samsunlu bir profesör anlatıyor: "Öğrencilerim çok önemli konular işleyeceğim dersten kaçmışlardı. Nedenini merak edip peşlerine düştüm. Hepsi kampüsün arka bahçesine gitmiş bir şey seyrediyorlar. Baktığımda onları dersten alıkoyan manzarayı görebildim: Bir grayder gelmiş, kumu bir yerden alıp başka bir yere boşaltıyor."

Şimdi de madalyonun öbür yüzüne geçelim. B Tipi Kişiliğin özellikleri:

* İş - yaşam dengesini daha rahat kurabilirler. Aileleri ve hobileri onlar için önemli sıralamasının en üstündedir.

* Daha yavaş, daha sabırlı ve soğukkanlı davranmayı tercih eder, acele etmekten kaçınırlar.

* Bazen işleri olurluna bırakmanın müdahale etmekten daha çok işe yarayacağını düşünürler.

* Kendilerine zaman ayırmayı severler. Sağlığa ve beslenmeye özen gösterirler.

* Kolay kolay strese girmezler.

Gerçek şu ki, A tipi kişilerin ise, kalp rahatsızlıkları ve ülser gibi strese dayalı hastalıklara daha çabuk yakalandıkları ve daha genç yaşta öldükleri ifade ediliyor.

İkiz Kuleler olayından sonra Amerikalılar da B

tipi bir yaşama doğru yöneliş göstermeye ve özlem duymaya başladılar. Günlük yaşamın koşuşturmacası içerisinde hayatın anlamını sorgulama; dine, felsefeye ve hobilere yöneliş; ailenin ve yakın dostların değerinin bilincinde olma, daha duyarlı ve dengeli bir yaşam gibi trendler bunun göstergeleri olarak yorumlanabilirler.

En iyisi, galiba A ve B tipi kişilik özelliklerinin, Batı'nın ve Doğu'nun en iyi biçimde sentezini yakalamak. Mutluluk ve huzur için siz siz olun, zamanın kıymetini bilerek çok çalışın; ama bunu yaparken yaşam dengesini ve hayatın farklı alanlarını ihmal etmeyin! ■

Fahri Karakaş

İş güvenliği

TMMOB Makina Mühendisleri Odası 3. İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresi'ni 29-30 Nisan 2005 tarihinde Adana'da gerçekleştirdi.

Kurum ve kuruluşlardan yaklaşık 600 kişi katıldığı kongrenin açış konuşmalarını Makina Mühendisleri Odası Başkanı Emin Koramaz, Makina Mühendisleri Odası Adana Şube Başkanı Selçuk Göndermez, Çukurova Üniversitesi Rektörü Alper Akınoğlu, Adana Valisi M. Cahit Kıracı'nın gerçekleştirdiği kongrede 9 oturumda 16 bildiri sunuldu. Kongrede ayrıca; "İş Sağlığı ve Güvenliği Mevzuat Değişiklikleri ve İlgili Tarafların Görüşleri" konulu bir panel gerçekleştirildi.

MMO Yönetim Kurulu Başkanı Emin KORAMAZ, 29.04.2005 tarihinde Adana'da yapılan "III. İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresi'nin açış konuşmasında "mühendisliği ve bilimi dışlayan uygulamalarla, ülkemizde İş Sağlığı ve Güvenliğinin büyük yıkımlar yaşadığını ve ülkemizin, iş kazalarında Avrupa birincisi ve dünya üçüncüsü olma konumunu sürdürdüğünü belirtti.

Oda Başkanı; "İş Sağlığı ve Güvenliği politikalarının ekseninde "önce insan" yaklaşımı bulunmalıdır. Çünkü insan yaşamı her şeyden değerlidir. "Önce insan" yaklaşımı benimsenirse, toplumsal yaşam da gerçekten insancıl bir temel ve çerçeveye ulaşacaktır. Bütün insanların hakkettiği budur" dedi.

MMO Yönetim Kurulu Başkanı Emin KORAMAZ'dan sonra söz alan MMO

Adana Şube Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk GÖNDERMEZ ise konuşmasında; "Makina Mühendisleri Odası olarak bu kongre ile amacımız ve beklentimiz başta meslektaşlarımız ve tüm diğer çalışanların iş sağlığı ve güvenliği hakkındaki bilgi birikimlerine burada bir araya getirdiğimiz ülkemizin çok değerli bilim insanlarının bilgi ve deneyimlerini aktarırken diğer yandan da devletin ve tüm özel kuruluş işverenlerinin dikkatlerini çekip daha duyarlı bir anlayışla yaklaşımlarını sağlamaktır" dedi.

Ayrıca MMO Adana Şube Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk GÖNDERMEZ III. İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresine emeği geçen bilim insanlarımızın yanı sıra, başta Valiliğimiz olmak üzere, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımızın ilgili birimlerine, Sayın Rektör Alper AKINOĞLU şahsında tüm Çukurova Üniversitesine, İSDEMİR Genel Müdürlüğüne, Anadolu Efes Biracılık ve Malt San. A.Ş.ne, GIDASA-MARSA Gurubuna, İş Sağlığı ve Güvenliği sektöründe hizmet verip te kongremizin tanıtım organizasyonunda yer alan kuruluşlara, Adana dışından katılıp bizlere destek veren Odamızın tüm birim, yönetici ve başkanlarına, kongremizin düzenleme, danışma ve yürütme kurullarında yer alan dostlarımıza ilgi ve katkılarından dolayı teşekkürlerini sundu.

III. İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresi Sonuç Bildirgesi

TMMOB Makina Mühendisleri Odası adına Adana Şubesi sekreteryasında 29"30 Nisan 2005 tarihlerinde Çukurova Üniversitesi Mithat ÖZSAN Amfisi Konferans Salonlarında, konunun ilgilisi 617 kişinin katılımı ile gerçekleştirilen III. İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresi başarıyla sonuçlandı. Oda yöneticileri, Çalışma ve Sosyal Yardım Bakanlığı yetkilileri, üniversitelerden akademisyenler, İSDEMİR ve firma temsilcilerinden oluşan Kongre; Sonuç Bildirgesinin 4-10 Mayıs İş Sağlığı ve Güvenliği Haftası" dolayısıyla kamuoyunca değerlendirilmesi dileğiyle tamamlandı.

Bilim, teknoloji sanayileşme, toplumsal değişimlerin nedenlerini oluşturmaktadır. Bilim, teknolojiyi, teknoloji sanayileşmeyi ve artı değeri yüksek ürünü getirerek toplumların refah düzeyini yükseltmektedir. Ancak teknoloji çevreyi ve çevreyle birlikte çalışanların sağlık ve güvenliklerini de tehdit etmektedir.

Gelişmiş ülkeler yasal önlemlerle toplumsal eğitim ve bilinçlendirmeyle sorunun çözümü yönünde oldukça mesafe kat ederken, bizim gibi sanayileşmesini tamamlayamamış, sanayi ve demokrasi kültürü gelişmemiş, eleştiri, öneri ve denetim sistematığının gelişmediği ülkelerde yara kanamaya devam etmektedir. AB sürecine bağlı olarak 4857 sayılı İş Yasası ile birlikte ülkemizde İş Sağlığı ve Güvenliği Mevzuatımızda değişmiş, bu yasayla birlikte 40" a yakın yönetmelik ve tebliğ yayınlanmış bunların bir kısmı yürürlüğe girmiştir. Ancak diğer alanlarda olduğu gibi alt yapısı hazırlanmadığı için uygulamada belirsizlikler yaşanmaktadır.

Küreselleşme sürecine paralel olarak özelleştirme, sendikalaştırma ve taşeronlaştırma, kısaca örgütsüzleştirme politikalarıyla her türlü güvenlik ve güvencelerden yoksun kayıt dışı işçilik ve çocuk çalıştırmayla katmerlenen iş kazaları ve meslek hastalıklarının boyutu resmi istatistiklerde yayınlanandan çok daha büyüktür.

III. İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresi kapsamında yapılan panel, konferans ve oturumlarda sunulan bildirimler, yapılan tartışma ve öneriler sonucu ortaya çıkan sonuç bildirgesini ilgililere, yetkililere ve kamuoyuna sunuyoruz.

1. Sosyal bir hukuk devletinde iş yasaları çalışanların hakkını korumak ve geliştirmek amacını temel ilke alırken, çıkarılan 4857 sayılı İş Yasası tamamen işverenlerin çıkarları doğrultusunda şekillendirilmiştir.

Esnek ve kural dışı çalışmayı, işçiyi başka işverenlere kiralamayı, taşeronlaştırmayı yasal hale getiren, kıdem tazminatlarını, fazla mesai ücretlerini, sendikal hak ve yetkileri budayan bu yasa yerine konunun tüm taraflarının katılımı ile demokratik bir yasa çıkarılmalıdır. İş Mevzuatı eksenini "insan" olan çağdaş bir yapıya kavuşturulmalıdır.

2. İş Sağlığı ve Güvenliği ile ilgili ulusal politikaların tesisinde etken olması için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından oluşturulan "İş Güvenliği Konseyi" yapısında, hükümet ve işveren temsilcilerinin yanısıra, Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği"ne (TMMOB) bağlı ilgili meslek odalarının, Türk Tabipler Birliği"nin (TTB), Türkiye Barolar Birliği"nin (TBB) ve sendikaların da yer almaları sağlanarak, sürece katacakları olumlu katkılardan yararlanılmalıdır.

3. 20 Ocak 2004 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "İş Güvenliği ile Görevli Mühendis veya Teknik Elemanların Görev, Yetki ve Sorumlulukları, Çalışma Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmelik"te ve 4857 sayılı İş Yasası ile İş Sağlığı ve Güvenliği uygulamalarında "İş Güvenliği Mühendisliği" yerine, "İş Güvenliği Uzmanı" tanımı getirilerek mühendislik ile teknik elemanlık birbiriyle eşdeğer tutulmuştur. Temelde mühendislik altyapısı, bilgi birikimi ve deneyimi gerektiren iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarında mühendis istihdamı, gerek ilgili kanun gerekse yönetmeliklerde yapılacak düzenlemelerle sağlanmalıdır.

4. Sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamını sağlamak, çalışanları, çalışma ortamından kaynaklanan sağlık ve güvenlik risklerine karşı korumak için TMMOB ve Odamız, TTB, TBB ve sendikaların da içinde yer alacağı düzenleme ve uygulamalar ivedilikle yaşama geçirilmelidir. İş Güvenliği konusunda TMMOB"ye bağlı Meslek Odalarınca eğitilen, belgelendirilen ve denetlenen İş Güvenliği Mühendislerinin istihdam edilmesi zorunlu tutulmalıdır.

5. İş Güvenliği Mühendisliği kavramı, çıkarılacak yeni bir yönetmelikle yeniden tanımlanmalı ve işyerlerinde İş Güvenliği Mühendisi çalışma zorunluluğu getirilerek çalışma koşulları yeniden düzenlenmelidir.

6. İş Sağlığı ve Güvenliğine yönelik verilecek eğitimler, ilgili meslek örgütleri tarafından verilmeli; bu eğitim özerk olmalıdır.

7. Başta KOBİ"ler olmak üzere 50"den daha az işçi çalıştıran işyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği

Kurullarının kurulması yasalarla güvence altına alınmalıdır. İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri bütün işyerlerini ve tüm çalışanları kapsamalıdır. Bu kurullar, tarafların eşit sayıda temsil edildiği demokratik yapılar olarak düzenlenmeli ve tavsiye kurulundan ziyade yaptırım gücüne sahip bir kurula dönüştürülmelidir.

8. İş kazaları ve meslek hastalıklarının önüne geçilebilmesi için işyerlerinde "Önce İnsan, Önce Sağlık, Önce İş Güvenliği" anlayışı yerleştirilmeli, tüm süreçlerde öncelik İş Sağlığı ve Güvenliğinde olmalıdır.

9. İş Sağlığı ve Güvenliği denetimlerinde hedef işyeri ve işçi sayısı artırılmalı, riskli iş kollarında denetimin etkinliği yeni denetim yöntemlerinin uygulanması ile desteklenmeli, bilim ve teknolojiye gelişmeleri izlemeleri için denetim elemanlarına imkanlar sağlanmalıdır.

10. Ülkemizde her konuda olduğu gibi İş Sağlığı ve Güvenliği konusunda da sağlıklı veri ve bilgi toplama, veriye ulaşmada sıkıntı yaşanmakta, sistem iyi çalışmamaktadır. İşyerlerinde, kaza ve meslek hastalıklarına ait bilgiler, bir veri tabanında toplanmalı, bu bilgilerden ölçme ve değerlendirme amaçlı yararlanılmalıdır.

11. İş Sağlığı ve Güvenliği konusunda çalışma koşulları ve bu koşullar arasındaki nedensel ilişkileri araştırmak, bilimsel araştırma yapacak, araştırma kurumları oluşturulmalı, eğitim kurumları özendirilmelidir.

12. Eğitim ve öğretim müfredatı, orta öğretimden başlanarak İş Sağlığı ve Güvenliği konusunu da içerecek şekilde yeniden düzenlenmelidir.

13. Bir İşçi Sağlığı Enstitüsü kurulmalıdır.

14. Meslek Hastalıkları Hastaneleri işlevine uygun olarak yapılandırılmalı ve yaygınlaştırılmalıdır.

15. Çalışan herkesin sağlık hakkından yararlanması için ortak sağlık birimleri kurulmalı, İşçi Sağlık Dispanserlerine devlet desteğinin artırılması ve yenilerinin kurulması sağlanmalıdır.

16. Türkiye ve dünyada korkunç boyutlara ulaşan çocuk işçilik konusunda, çocuk emeği sömürsü ortadan kaldırılmalı, çocukların rehabilite edilmesi, eğitilmesi ve ailelerine kazanç getirici olanaklar sağlanmalıdır. Ucuz iş gücü olarak görülen kadın işçilikle ilgili bütün olumsuz uygulamalar kaldırılmalıdır.

17. Çalışanlar ile işverenler arasında İş Sağlığı ve Güvenliği duyarlılığı ve bilincinin oluşması sağlıklı ve güvenli işyerinin oluşumu ile paralellik taşımaktadır. Bunun için de güvenlik kültürü, aile kültürü veya toplumsal İş Sağlığı ve Güvenliği kültürü ile bir arada oluşturulmalı ve özen-dirilmelidir.

18. Ergonomi sadece İş Sağlığı ve Güvenliği alanında değil yaşayan her insanın yaşam felsefesi olmalıdır. Ergonomi, İş Sağlığı ve Güvenliğinin ta kendisidir. Disiplinlerarası bir hizmet gerektirir. Ergonomi bilincinin oluşturulması bir devlet politikası haline gelmelidir.

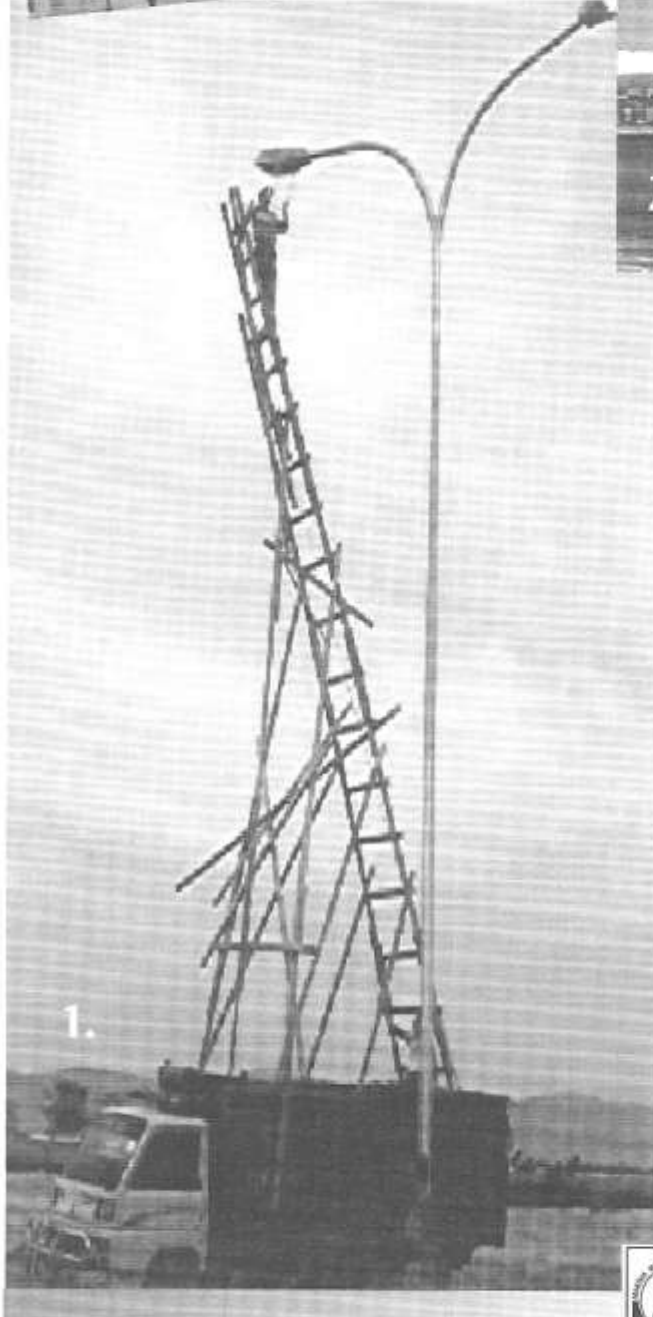
İş Sağlığı ve Güvenliği; İş Güvenliği Mühendisi, İşyeri Hekimleri, İşyeri Hemşireleri ve İş Sağlığı Memurlarından oluşan bir ekip tarafından hayata geçirilmektedir. Ancak İş Güvenliği ve İş Sağlığına yönelik hekim ve mühendislerin görevleri, çalışma usul ve esasları yönetmeliklerde bir şekilde belirtilmiş olmasına rağmen, işyeri hemşirelerinin görevleri, çalışma usul ve esasları tanımlanmamış olup bu hususların tanımlanmasına gereksinim bulunmaktadır.■

TMMOB Makina Mühendisleri Odası Adana Şube yürütücülüğünde gerçekleştirilen 3. İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresi 29-30 Nisan 2005 tarihinde Adana'da gerçekleştirildi. Şubemizden de Yön. Kur. Sayman Üyesi Köksal Kuleyin, Yön. Kur. Üyesi Ebru İşitan, Yön. Kur. Üyesi Mehmet Mutlu, İbrahim Zaralioğlu ve Bekir AKARSU katıldı.

Dokuz oturumda 16 bildirin sunulduğu kongrede "İş Sağlığı ve Güvenliği Mevzuat Değişiklikleri ve İlgili Tarafların Görüşleri" konulu bir de panel gerçekleştirildi.

İş güvenliği yarışmasında dereceye girenler!*

* Fotoğraflar internette temin edilmiştir.

Makina Mühendisleri Odası

40. Dönem Kongre/Sempozyum/Kurultay Etkinlik Takvimi

Makina Tasarımı ve İmalat Teknolojileri Kongresi	16/17 Eylül 2005	Konya Şube
Demir Çelik Kongresi	22/24 Eylül 2005	Zonguldak Şube
İş Makinaları Sempozyumu	29 Eylül-1 Ekim 2005	İstanbul Şube
Ulusal Tıbbi Cihazlar İmalatı Sanayi Kongresi ve Sergisi	30 Eylül 1-2 Ekim 2005	Samsun Şube
IV. GAP ve Sanayi Kongresi (TMMOB Adına)	23-24 Eylül 2005	Diyarbakır Şube
Trakya'da Sanayileşme ve Çevre Sempozyumu	14-15 Ekim 2005	Edirne Şube
Mühendislik Eğitimi Sempozyumu (TMMOB Adına)	18-19 Kasım 2005	Ankara Şube
Tekstil Teknolojileri ve Tekstil Makinaları Kongresi	11/12 Kasım 2005	Gaziantep Şube
Ulusal Kaynak Teknolojileri Kongresi	11/12 Kasım 2005	Kocaeli Şube
VI. Ulusal Ölçüm Bilim Kongresi	17/18 Kasım 2005	Eskişehir Şube
Ulusal Teslat Mühendisliği Kongresi ve Sergisi	23-26 Kasım 2005	İzmir Şube
Ulusal Hidrolik-Pnömatik Kongresi ve Sergisi	01-04 Aralık 2005	İzmir Şb - İstanbul Şube
Endüstri İşletme Mühendisliği Kurultayı	9-10 Aralık 2005	Zonguldak Şube
TMMOB Sanayi Kongresi (TMMOB Adına)	16/17 Aralık 2005	MMO Merkez

Oda ve şube etkinliklerini, kurslar ve duyuruları

<http://samsun.mmo.org.tr>

web sayfamızdan öğrenebilir, görüş ve önerilerinizi

samsun@mmo.org.tr

e-posta adresimize

iletebilirsiniz.

Kahve Molası

Japonların taze balık problemi!

Japonlar taze balığı hep çok sevmişlerdir. Fakat Japonya sahillerinde bol balık bulmak mümkün olmamaktadır. Balıkçılar, Japon nüfusu doyurabilmek için daha büyük tekneler yaptırıp daha uzaklara açılabilmişlerdir. Balık için uzaklara gidildikçe, geri dönmesi de daha çok vakit alır olmuştur. Dönüş bir - iki günden daha uzarsa, tutulan balıkların da tazeliği kaybolmaktadır. Japonlar tazeliği kaybolmuş balığın lezzetini sevmemişlerdir. Bu problemi çözebilmek için balıkçılar teknelerine soğuk hava depoları kurmuşlardır. Böylece istedikleri kadar uzağa gidip, tuttuklarını da soğuk hava deposunda dondurulmuş olarak saklayabileceklerdi. Ancak Japon halkı taze ile donmuş balık lezzet farkını hissedebiliyor ve donmuş olanlara fazla para ödemek istemiyorlardı.

Balıkçılar bu defa teknelerine balık akvaryumları yaptırıldılar. Balıklar içeride biraz fazla sıkışacaklardı, hatta birbirlerine çarpa çarpa biraz da aptallaşacaklardı, ama yine de canlı kalabileceklerdi. Japon halkı canlı olmasına rağmen bu balıkların da lezzet farkını anlayabiliyorlardı.

Hareketsiz, uyuşmuş vaziyette günlerce yol gelen balığın, canlı, diri hareketli taze balığa göre lezzeti yine de etkilenmişti.

Balıkçılar nasıl olacak da Japonya'ya taze lezzetli balığı getirebileceklerdi?

Siz olsaydınız ne yapardınız ?

Hedeflerinize ulaşır ulaşmaz, mesela mükemmel bir eş buldunuz veya çok başarılı bir firmaya girdiniz, borçları ödediniz v.s.

Heyecanınız kaybolmaya başlamaz mı? Aşırı çalışmanız gerekmiyorsa rahatlamaz mısınız?

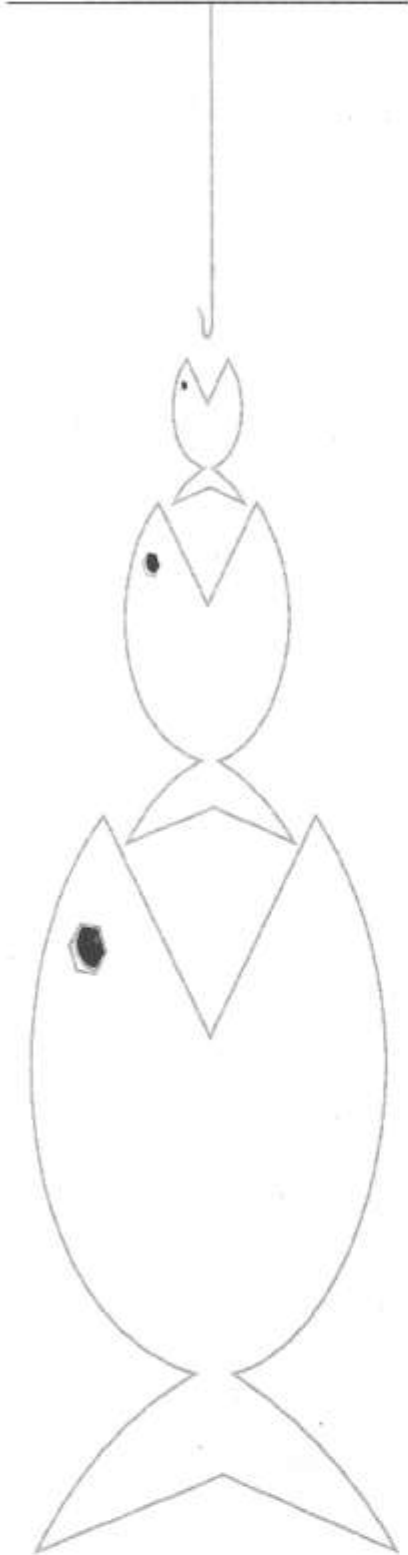
Japonların Taze balık probleminde olduğu gibi çözüm aslında basittir. 1950'lerde L.Ron Hubbard'ın gözlemlediği üzere "İnsanoğlu ancak hırs iddiası içinde bulunursa anormal çabalar sarfeder."

Ne kadar akıllı, uzman, inatçı iseniz iyi bir problemle uğrasmaktan o kadar zevk alırsınız.

Problem sizi ne kadar zorluyorsa ve siz onu adım adım çözebiliyorsanız bundan da o derece mutluluk duyarsınız, heyecan duyarsınız ve enerji dolu, canlı, ayakta kalırsınız.

Japonlarda balıkları yine teknelerindeki akvaryumlarda tuttular, ancak içine küçük bir de köpekbalığı attılar. Bir miktar balık köpekbalığı tarafından yutulmuştu, ama geride kalanlar son derece hareketli ve taze kalabilmişlerdi. Buradan da görüleceği üzere problemlerden, uzaklaşmaktansa içine atlamak, boşusmak ve onları yenmek gerekir. Problemimiz çok ve çeşitli olabilir. Ümitsiz olmayın. Onları tanıyın, organize edin, kararlı olun, daha çok bilgi ve yardım desteği ile onlarla savaşın.

Beyninize bir köpekbalığı atın ve nelere ulaşabileceğinizi o zaman görün. ■

TÜRKİYE'NİN "T"Sİ Mİ?

1980'lerde sözlüklerimize yeni ve büyüleyici bir kelime girdi. Özelleştirme Sayesinde; mülkiyet halka yayılacak, zarar eden kuruluşlar kâr etmeye başlayacak, halk, ekonomiye doğrudan doğruya katılacak, ekonomiye canlılık gelecek, Sanayileşme hızlanacak, KİT'ler artık devlete yük olmaktan çıkacak, istihdam artacak, devletin Vergi Gelirleri artacak, yolsuzluklar azalacaktır.

En fazla memur istihdam eden, ekonomide kamunun ağırlığının en yüksek olduğu, hatta dünyanın nadir sosyalist ülkelerinden biri olduğumuza, inandırıldığımız için, hepimiz; o büyüleyici kelimenin etkisi altında kaldık.

Ne demişlerdi?

Türkiye en fazla memur istihdam eden ülkedir.

Yalan..

İşte Gerçek:

Türkiye'de, 30 kişiden biri memur. ABD'de ise her 13 kişiden biri. Memurların nüfusa oranı ülkemizde ancak 3.34 iken, ABD'de bu oran yüzde 7.46. Finlandiya'da her 10 kişiden biri, Kanada'da 12, Almanya ve Hollanda'da 19, İspanya ve İtalya'da ise 25 kişiden biri memur.

Ne demişlerdi?

Türkiye Kamunun ekonomide en fazla pay sahibi olduğu ülkedir.

Yalan..

İşte Gerçek;

Ekonomik hayat içinde devletin payı, Amerika'da %32.3, Almanya'da %49, Avustralya'da %51.7, Belçika'da %54.3, Fransa'da %54.25, Hollanda'da %49.9, İngiltere'de %41, İspanya'da %42.2, İsveç'de %62.3, İsviçre'de %48.8, İtalya'da %50.2, Japonya'da %35, Kanada'da %42.3, Norveç'de %43.6, Türkiye 'de ise %26.6.

Kaynak:

1) IMF, Economic Outlook, June 1998.

2) OECD, Analytical Databank,

Özelleştirme Yalanı-Talanı

25 yıllık özelleştirme macerası, umduklarımızın hiçbirini vermedi bize, 25 yıllık bu süreçte; Özelleştirme kamu malının yağması olarak gerçekleşti. Sonuçları da, ekonomik krizler, yoksulluk, işsizlik, yolsuzluk oldu.

Özelleştirme İdaresi 1986-2004 arasında 167 Kamu Kuruluşunu özelleştirdi, 4.485.979.987 YTL'si Özelleştirme geliri olmak üzere 5.607.493.989 YTL gelir elde ederken,

7.852.187.789 YTL gideri oldu, aradaki farkı da borçlanarak kapattı.

Özelleştirme'nin Amiral Gemisi

Özelleştirme; IMF ve Dünya Bankası

emriyle yürütülen, bir yoksullaştırma ve bağımlı kılma operasyonudur. Türkiye'nin bağımsızlığına karşı açılan bir savaştır. Deniz savaşlarında amiral gemisinin batması ile savaş biter. Amiral gemisi batan donanma savaşı kaybeder. Özelleştirme operasyonlarında da şu andaki hedef Amiral Gemisidir. Türk Telekom'un Özelleştirilmesini Savunanlar, Yalanlara Sığınyorlar. "Tüm dünyada telekom sektörü özelleştirilmiştir." "Verilen Hizmet Stratejik değildir. Dolayısıyla Yabancılara satış doğaldır."

Diğer Ülkelerde, devletin ana operatörün yönetiminde söz sahibi olmadığı, sektörün stratejik olmadığı, Yabancı sermayeye satışın doğal olduğu, yalandır.

İŞTE GERÇEK:

Bir Amerikan telekom şirketi olan Voice Stream'i, Alman Telekom Şirketi ele geçirmek istedi ve 24 milyar dolar teklif etti. Ancak; Globalleşmenin babası ABD Hükümeti bu satışa karşı çıktı! Çünkü yasalara göre bir ABD Telekom Şirketi'nin yabancılara satışı yasaktı! Fakir ülkelere globalleşme adı altında özelleştirmeyi dayatan Amerika'da yasa aynen şöyle diyor:

"Hiçbir yabancı hükümete veya temsilcisine ABD'de telekom işletme ruhsatı verilemez".

Telekomünikasyon hizmeti stratejik değilse; j emen hemen dünyanın tüm ciddi ülkeleri, telekomünikasyon sektöründe yabancı sermaye sahipliğine neden sınırlama getirmişlerdir?

Yunan Telekom Şirketi OTE neden Türkiye'nin etrafındaki ülkelerin (Moldavya, Romanya, Gürcistan, Ermenistan, Ukranya) Telekom Şirketlerini satın almıştır? Bu gelişme üzerine MGK neden Türk Telekom'a komşu ülkelerin Telekom Şirketlerinin özelleştirme ihalelerine katılma tavsiyesinde bulunmuştur? Ve neden Türk Telekom Bulgaristan ve Arnavutluk Telekom ihalelerine katılmıştır?

Anayasa Mahkemesi:

"Türk Telekom Stratejiktir."

Anayasa Mahkemesinin 1994/45 sayılı

kararında;

"Kalkınmayı hızlandırmak için, elbette, dış borçlanma, yabancı sermaye, yabancı ortaklıklardan yararlanmak gerekir; ancak, özelleştirme yoluyla giderek yabancıların nüfuzuna yol açılması ülke bağımsızlığı yönünden kabul edilemez. Bu gerçek, özelleştirme politikası uygulayan gelişmiş kimi ülkeleri bile önlem almak zorunda bırakmıştır" denilerek, ulusal varlıklarımızın yabancılaştırılması konusuna dikkat çekilmiştir.

Mahkeme aynı kararında;

"Telekomünikasyon ve elektrik gibi stratejik öneme sahip kamu hizmetlerinin yabancılaşması, ülke savunması, güvenliği ve bağımsızlığı yönünden sakıncalıdır" görüşüne yer vererek, Türk Telekom'un Stratejik olduğunu vurgulamaktadır.

TÜRK TELEKOM'UN: 21.500.000 Hatlık Santral Kapasitesine, 80.000 Ankesörlü Telefona, 19.500.000 Sabit Telefon, 250.000 TT Net, 750.000 ADSL, Yüzbinlerce, Kiralık Devre, F/R, Turpak, ISDN/PRI, ISDN/BA,NMT Müşterisine, 850 İşyerine, 3000 Telekom Bayisine, 35 milyon km'yi bulan bakır kablo şebekesine, 100 bin km F/O kabloya, AVEA'nın %40 Hissesine sahip olduğunu belki biliyorsunuz.

Ama Türk Telekom'undış veya iç kredi kullanmayan, borcu bulunmayan, tamamen özkaynaklarıyla yetinen, dünyadaki nadir Telekom operatörlerinden biri olduğunu, hiç SSK ve Vergi borcu bulunmadığını, Son 5 yılda personel sayısında 15.000 azaltma gerçekleştirdiğini,

2000,2002,2003 ve 2004 yıllarında en fazla Kurumlar Vergisi ödeyen şirket olduğunu, (2001 yılında dövizdeki olağanüstü artış nedeniyle birinci olan Merkez Bankasının ardından 2. olmuştur.)

2004 Yılı Ciroununun 9 katrilyon lira (9milyar YTL), Brüt Kârının 3,3 Katrilyon Lira (3,3 Milyar YTL), Net Kârının 2,2 Katrilyon Lira (2,2 Milyar YTL), olduğunu, 1.14 Katrilyon Lira (1.14 milyar YTL) Kurumlar Vergisi beyan ettiğini, biliyor muydunuz?

VE BÜYÜK SATIŞ

Gazeteler Türk Telekom Özelleştirmesini, "Rekor Fiyat", "Türkiye Zor Engeli Aştı", "Özelleştirmede Rekor Büyüklük", "En Büyük Özelleştirme" başlıkları ile verdiler.

"Türk Telekom'un değeri 2 milyar dolar geçmez", "Türk Telekom değerini kaybetti" diye şartlanan kafalar için, Türk Telekom'un %55'i için verilen 6.5 milyar dolar "Rekor Fiyat" tır.

Ya Gerçek!...

**Türk Telekom'u yeniden oluşturmaya çalışsanız;
Yer altı Şebekeleri, Santralleri,
Gayrimenkulleri, Yer altı kazı ruhsat bedelleri,
kamulaştırma bedelleri,
Abone edinim maliyeti,
Personel eğitim gideri vb..
ile ilk tesis maliyetininin 200 milyar doları geçeceği ifade edilmektedir**

Telekom'a verilen fiyatın değerinin çok altında olduğu ortaya çıkar.

Kaynak:Başkent İktisatçılar Derneği Raporu

Türk Telekom'un Hikayesi

Temmuz 1881'de İstanbul Soğukçeşme'deki Posta ve Telgraf Nezareti binasıyla Yeni Cami'deki postane arasında tek telli bir telefon çekildi. 23 Mayıs 1909'da ilk manuel telefon santrali, İstanbul Büyük Postane binasında 50 hatlık olarak tesis edildi.

6 Mayıs 1911'de İstanbul ve çevresinin telefon imtiyazı Herbert Lows Webb'e verildi. Webb, İstanbul Telefon Anonim Şirketi adıyla bir şirket kurdu. Hükümet, Birinci Dünya Savaşı başlayınca 14 Mart 1915'de şirkete el koydu. 28 Ağustos 1919'da şirket eski sahiplerine iade edildi.

Aynı yıllarda İzmir'in telefon işletmesi yetkisi de bir Fransız şirkete verildi.

"Mâzide ve bilhassa Tanzimat Devri'nden sonra ecnebi sermayesi memlekette müstesna bir mevkiye mâlik oldu.

Ve ilmî mânâsıyla denilebilir ki, devlet ve hükümet ecnebi sermayesinin jandarmalığından başka bir şey yapmamıştır.

Artık her medenî devlet gibi, millet gibi yeni Türkiye de buna muvafakat edemez.

Burasını esir ülkesi yaptırmayız"

Diyen Atatürk'ün emriyle

9. Nisan 1936'da İstanbul Telefon Şirketi 24 Ocak 1938'de İzmir Telefon İşletmesi Bedelleri Ödenerek Devletleştirildi.

Yani: Bugün yapılanın tam tersi yapıldı.

Ve O günden bu yana Türk Telekom; Mühendisinin, İşçisinin, Memurunun emeği ile atılım üzerine atılım yaptı.

Ülkeyi dört baştan, önce kurşun, sonra bakır daha sonra da Fiber Kablolarla döşedi

Çok yüksek bir Sayısallaşma oranına ulaştı, Kazancıyla uzaya uydular attı, onları işletti, Dünyanın 13. Büyük Sabit Telefon Operatörü olmayı başardı.

İstatistiklerle Samsun ve Genel Değerlendirmesi

Devlet İstatistik Enstitüsü verilerinden derlenen rakamlar ile Samsun'un ekonomik ve sosyal değerlendirilmesi, genel hatlarıyla bir tablo ortaya çıkarmaktadır.

Samsun; Üniversitesi. Büyükşehir Belediyesi, Tıp Fakültesi Hastanesi, Bölge Merkezli Kuruluşları. Kara-Hava-Demir-Deniz Yolu Ulaşımı. B afra-Çarşamba-Terme Ovaları. Yeşilirmak-Kızılırmak ve Bunların Kolları, Barajları ve Hidroelektrik Santralleri, Limanı, Serbest Bölgesi. Organize Sanayi Bölgeleri ile birlikte Jeopolitik Konumu ve Karadeniz'in Anadolu'ya Açılan Kenti Özellikleriyle bölgesel merkez kent konumundadır.

İlimizin merkezinde 435.487 kişi yaşamaktadır. Nüfus daha çok tarım, sanayi ve hizmet sektörlerinde yoğunlaşmıştır.

İlimiz sağlık hizmetleri açısından Önemli bir yere sahiptir. 16 devlet hastanesi. 127 sağlık ocağı. 168 sağlık evi vardır.

İlimiz eğitim, sağlık, kültür ve turizm imkanları açısından oldukça zengindir. Çeşitli adlar altında ve çeşitli seviyelerde 1.556 adet eğitim kurumu vardır. Bu kurumlarda 12.108 öğretmen, 248.224 öğrenciye, 7.652 derslikte eğitim vermektedir.

Ondokuzmayıs üniversitesi yalnızca Samsun'a değil, çevre illere de eğitim, sağlık ve kültür açısından Önemli hizmetler vermektedir. Burada yaklaşık 30.000 Öğrenci eğitim görmektedir.

İlimizde okullaşma oranı ilköğretimde % 100, ortaöğretimde % 66.95 olup, ortalama % 93'tiir

SAMSUNDA ÖNE ÇIKAN SEKTÖRLER

- Sağlık hizmetleri ve tıbbi aletler sektörü
- Tarım sektörü
- Tarıma dayalı sanayi sektörü
- Turizm sektörü (Ekolojik turizm)
- Mobilya sektörü
- Petro-Kınyaya sektörü

II- TARIM VE SANAYİ HİZMETLERİ

2000 yılı itibariyle Samsun GSYİH'sı sektör bazında incelendiğinde cari fiyatlarla 1,756 katrilyon TL. olarak gerçekleşen İl GSYİH'sında

en yüksek payın % 23,1 (405 trilyon TL) ile tarım sektörüne ait olduğu, bu sektörü % 20,3 pay (355 trilyon TL) ile ticaret ve % 16,3 pay (286 trilyon TL) ile de sanayi sektörünün izlediği görülmektedir.

İlimiz tarım ve sanayi açısından da Önemli bir yere sahiptir. İl yüzölçümü olan 957.000 ha.'lık alanın % 47,53'üne tekabül eden 455.324 ha. tarım hizmetlerinde kullanılmaktadır. Bu miktar alanın sadece % 25'i (115.860 ha.) sulanabilmektedir. Sebzeçilik

RAKAMLARLA SAMSUN

• Nüfusu	1.209.137
• Yüz ölçümü	9.579 km ²
• Nüfus Yoğunluğu	133 kişi/km ²
• Kentleşme Oranı	% 58
• Nüfus artış hızı	% 2
• Ev sahipliği oranı	% 74.
• Kiracı oranı	% 20
• GSMH'dan aldığı pay	% 1,41.
• Kişi başına gelir	2.650 \$ (2003)
• Kamu yatırım harcamaları bakımından Türkiye 19.'su. (2001)	
• Sosyoekonomik gelişmişlik endeksi sıralamasında 32. sırada.	
• Genel bütçe gelirleri itibariyle Türkiye 13.'sü. (2001)	
• Elektrik Enerjisi tüketimi bakımından Türkiye 24.'sü.	
• Meskende tüketilen elektrik enerjisi bakımından Türkiye 15.'si.	
• 1.209.137 nüfusuyla nüfus büyüklüğü itibariyle Türkiye 14.'sü.	

SAMSUN'DAN KISA KISA

ve meyvecilik önemli uğraş alanlarıdır. Su ürünleri de önemli bir gelir kaynağıdır. Hayvancılık ise-büyük bir gelişim göstermektedir. İlimizin ormanlık alanı 358.107 hektardır. (% 37)

Çarşamba ve Bafra Ovaları önemli tarım alanlarıdır. Bafra Ovası Sulama Projelerinin bitirilmesiyle 47.727 ha. ve Çarşamba Ovası Sulama Projelerinin bitirilmesiyle 82.707 ha. hk alan sulamaya açılmış olacaktır. Böylece mevcut % 21 (96.507 ha.) olan sulanan alan miktarı, yaklaşık 133.000 ha. artışla % 50'ye ulaşacaktır. Bu ovalarda ve Samsun'un diğer yörelerinde ağırlıklı olarak tütün, fındık, buğday, pirinç, mısır, soya fasulyesi, ayçiçeği ve şeker pancarı yetiştirilmektedir.

Sebzecilik ve meyveciliğin yoğun olarak yapıldığı ilimizde su ürünleri de önemli gelir kaynağıdır.

İlde 103.752 adet tarım işletmesi mevcuttur. Bu işletmelerin 103.617 si aile işletmesidir. 132 adedi aile ortaklığı, 3 adedi ise devlete ait tarım işletmeleridir.

Türkiye mısır üretiminin % 9,15 ini Samsun ili karşılamaktadır. Samsun İli soya üretiminde Türkiye genelinde % 8,15 lik paya sahiptir,

Karadeniz İlleri arasında küçük ve orta boy işletmelerin en yoğun olduğu il olan Samsun, aynı zamanda, bu işletmelerdeki çalışan sayısı açısından bölgede en fazla istihdamın tesis edildiği kenttir.

İlimizde 5'i il merkezinde olmak üzere toplam 16 Küçük Sanayi Sitesi, 2'sinin inşaatı devam eden 3 adet Organize Sanayi Bölgesi. Serbest Bölge ve 477 çeşitli kooperatif mevcuttur.

Samsun Merkez Organize Sanayi Bölgesi 160 ha alanda kurulmuştur. 82 fabrikadan 64'ü üretimde olup 3.137 kişi istihdam edilmiştir. Tam faaliyete geçtiğinde 4.154 kişi istihdam edecektir.

Samsun Kavak OSB 104 ha da. 50 ha lık alt

yapı çalışması bitmiş 2005 yılı yatırım programında 600 bin YTL ödenek ayrılmıştır. Elektrik şebekesi projesi (enerji nakil ham) tamamlanmıştır.

Samsun Bafra OSB 228 ha da. 100 ha lık bölümü tamamlanmış, 2005 yılı programında 3,5 milyon YTL ödenek ayrılmıştır. Ödeneklerin temini ve sanayileşme potansiyelinin harekete geçmesiyle bir iki yıl içinde 4.000 kişinin istihdamı sağlanacaktır.

Bedelsiz arsa tahsisi kapsamında Kavak OSB'ye 21 başvuru gelmiş olup, 14 firmaya 177.542 in² parsel tahsisi yapılmıştır. Buralarda 451 kişinin istihdamı öngörülmektedir. 7 firmadan eksik bilgilerini tamamlamaları istenmiştir. Bafra OSB'ye ise 6 başvuru yapılmış olup değerlendirme devam etmektedir.

İlimiz aynı zamanda önemli bir ticaret merkezi olup. 2004 yılı sonu itibariyle 514.079.432 \$ ithalat ve 115.720.378 \$ ihracat yapılmıştır.

2004 yıl sonu itibariyle tahakkuk eden 854 milyon YTL'lik vergiden 584 milyon YTL tahsilat yapılmış olup. tahsilat oran % 68,4'dür.

İlimizde Gemi İnşa Sanayi Bölgesi (Tersane) Kurulması önem arz etmektedir. Bu konuda Yüksek

Planlama Kurulunun 16.02.2004 tarih ve 2004/-3 sayılı kararı gereği arsa temini çalışmaları bitmiş ve ihalesi yapılmış olup, başvuruların değerlendirilmesi devam etmektedir.

Samsun Organize Sanayi Bölgesi'ne doğalgaz verilmesi de önemli bir proje olup bu proje ihalesi yapıldıktan sonra 3 ay gibi kısa bir sürede tamamlanmış ve 12 firmaya doğalgaz kullanımına başlamıştır.

İlimiz ulaşım yönünden 2.319 km asfalt yol ağına (392 km'si devlet, 927 km'si köy yolu), uluslararası standartlarda havaalanına, sınırları içinden geçen ve uzunluğu 169 km olan demiryoluna ve limana sahiptir. Samsun limanı ülkemizin önemli limanlarından biri olup. 1.756 m. uzunluğundadır. Yıllık yükleme-boşaltma kapasitesi 2.500.000 tondur.

Kahve Molası

Enerji dolu ihtiyarlar!...

1. Kristof Kolomb Amerika'yı keşfe çıktığı ilk yolculuğunda 50 yaşını çoktan aşmış durumdaydı.
2. Pasteur kuduz aşısını bulduğunda 60 yaşındaydı.
3. Mimar Sinan Süleymaniye Camisini bitirdiğinde 70 yaşını geçmişti. Selimiye Camisini tamamladığında ise 86 olmuştu.
4. Galileo ayın günlük ve aylık çizimlerini yaparken 73 yaşındaydı.
5. Charlie Chaplin 76 yaşında film yönetmenliği yaparak hala işinin başındaydı.
6. Goethe en büyük eseri Faust'u ölümünden bir yıl önce, yani 82 yaşında bitirmişti.
7. Nobel ödüllü Alman Dr. Albert Schweitzer 88 yaşına rağmen Afrika hastanelerinde durmaksızın çalışarak ameliyat yapıyordu.
8. Ressam Titian 99 yaşında hayata gözlerini yumdu. "Lepanto Savaşı" adlı ünlü tablosunu ölümünden bir yıl önce tamamladı.

İhtiyarlık kaç yaşında başlar?

William Gladstone yeni bir dil öğrenmeye karar verdiğinde yaşı çoktan 70'i geçmişti. Çevresinden biri hayretle:

"İhtiyarlık kaç yaşında başlar?" diye sorduğunda Gladstone, şöyle yanıt vermişti:

"Beynimiz yeni tecrübeler keşfettiği sürece insan genç sayılır"

Dört defa İngiltere Başbakanı seçilen Gladstone, son kez göreve geldiğinde yaşı 83'dü.

"İnsan ihtiyar olmaya karar verdiği gün ihtiyardır" Jean Anouilh

"Güzelliği görme yeteneğini kaybetmeyen asla yaşlanmaz" Andre Maurois

"İnsanlar yaşadıkça yaşlandıklarını sanırlar, halbuki yaşamadıkça yaşlanırlar." İskoçya Atasözü

"Yaşlanmak bir dağa tırmanmak gibidir. Çıktıkça yorgunluğunuz artar. Nefesiniz daralır ama görüş alanınız genişler" J. Bergman

KİTAP

"Her Yönü ile MATLAB"

ISBN 975-6812-79-6

Yrd.Doç.Dr.Mehmet
UZUNOĞLU
ALİ KIZIL
Ömer Çağlar ONAR

ÖNSÖZ

Yüksek performanslı bir teknik programlama dili olan MATLAB, bir çok sahada kullanılan ve kullanıcılarına denklem yazma kolaylığında program yazma imkanı sağlayan sınıfının en gelişmiş programıdır.

MATLAB 6.5 versiyonu da göz önüne alınarak hazırlanan kitap, yeni başlayanlar için özellikle oluşturulmuş kolay anlaşılır temel örnekler içermektedir. Kitap; daha çok bilinmeyen fakat çok kullanışlı olarak düşündüğümüz konuları da içeren farklı uygulamalar bulundurduğundan, bir çok MATLAB kullanıcısına faydalı olacak niteliktedir.

MATLAB'ın herkese yönelik genel uygulamalarını içeren kitap; herhangi bir alanda öğrenim gören lisans öğrencileri, akademisyenler, mühendisler veya teknik hesaplama, programlama ve grafik konuları ile ilgilenen kesimlere hitap ettiği gibi programlama öğrenmek isteyen her düzeyde bilgisayar bilgisine sahip kişilere de yöneliktir.

Program Tasarım Teknikleri, M-Dosya ve M-Fonksiyon, MATLAB Programlarının Hatalardan Ayıklanması, Matris ve Dizi İşlemleri, Matematiksel İşlemler, Seyrek Matrisler, Giriş-Çıkış Fonksiyonları, Veri İletişimi, 2-B ve 3-B Grafikler, Grafikselle Kullanıcı Arayüzü Geliştirme Uygulamaları, Derleme (MATLAB Programlarının C/C++, Fortran ve .exe Dosyalarına Dönüştürülmesi); kitapta yer alan konulardan başlıcalarıdır.

Kitap temini ve detaylı bilgi için:
<http://www.matrisslab.com>

SAMSUN TÜRKİYE

Yenilikçi Çağdaş Gazete

9 NISAN 2006

Hedef Ekibimizden

MMO'dan LPG kullanım kılavuzu

Makina Mühendisleri Odası tarafından yayınlanan "LPG Sistemli Araçların Güvenli Kullanım Kılavuzu" büyük takdirle karşılandı.

Son dönemde yapılan kazılar ile yerleşik gazdaşların LPG'ye geçişine ilişkin bilgi için Makina Mühendisleri Odası tarafından yayınlanan "LPG Sistemli Araçların Güvenli Kullanım Kılavuzu" büyük takdirle karşılandı.

MMO'dan doğalgaz toplantısı

Kaynak teknolojisinde geri kalmamalıyız

Türkiye Mimarlar ve Mühendisler Odaları Birliği'ne (TMMOB) bağlı Makina Mühendisleri Odası (MMO) Samsun Şubesi ve Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Samsun Şubesi'nin, alt ve ilçe belediyeleriyle yaptığı "Asansör Periyodik Kontrol Protokolü" neticesinde konut ve işyerlerindeki asansörlerin yıllık periyodik kontrollerine başladı.

Asansörler denetleniyor

Makina Mühendisleri Odası'nın denetimleri sonucu tüm Samsun'da asansörlerin yıllık periyodik kontrollerine başlandı.

'Kaynak teknolojileri' paneli

'Kaynak teknolojileri' paneli

Her türlü üretimde kaynak teknolojisi bulunduğu bildirildi.

Isıtma teknolojilerindeki gelişmeler seminerde anlatıldı.

Isıtma teknolojilerindeki gelişmeler seminerde anlatıldı

Isıtma teknolojilerindeki gelişmeler seminerde anlatıldı.

Asansörlerde denetim çalışmaları...

SAMSUN (İHA) - Makina Mühendisleri Odası (MMO) Samsun Şubesi ve Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Samsun Şubesi'nin, alt ve ilçe belediyeleriyle yaptığı "Asansör Periyodik Kontrol Protokolü" neticesinde konut ve işyerlerindeki asansörlerin yıllık periyodik kontrollerine başlandı.

'Türkiye kaynak teknolojisi kullanmalı'

Türkiye Mimarlar ve Mühendisler Odaları Birliği'ne (TMMOB) bağlı Makina Mühendisleri Odası (MMO) Samsun Şubesi tarafından Atatürk Kültür Merkezi'nde düzenlenen "Kaynak Teknolojileri" panelinde, her türlü üretimde kaynak teknolojisi bulunduğu belirtildi.

MUTLU OLAYLAR

Savaş KAYGUSUZ'un oğlu olmuştur. Uzun ömürler dileriz.

Mine ŞENK'in Özkan isimli oğlu olmuştur.

Zafer TÜREDİ'nin Melih isimli oğlu olmuştur.

Selim YILMAZ'ın kızı olmuştur.

Erhan AKBAŞ'ın oğlu olmuştur.

Okan TORLAK'ın çocuğu olmuştur.

Cem GÜREL'in kızı olmuştur.

Üyemiz Deniz BERBEROĞLU evlendi. Ömür boyu mutluluklar dileriz.

Mustafa DEVRANLI'nın oğlu sünnet olmuştur.

HASTALIK & VEFAT

Üyemiz Ahmet BİLAL'in oğlu rahatsızlık geçirdi. Geçmiş olsun der acil şifalar dileriz.
Üyemiz Ahmet AYTAÇ'ın babası rahatsızlık geçirdi. Geçmiş olsun der acil şifalar dileriz.

Üyemiz Mete KALKAVAN'ın babası rahatsızlık geçirdi. Geçmiş olsun der acil şifalar dileriz.

Üyemiz Murat TEKİN rahatsızlık geçirdi. Geçmiş olsun der acil şifalar dileriz.

Eşref BENEK'in eşi rahatsızlık geçirdi. Geçmiş olsun der acil şifalar dileriz.

Merzifon MDG'miz Abdullah KÜÇÜK'ün Teyzesi vefat etmiştir. Merhuma Allah'tan rahmet, yakınlarına sabırlar dileriz.

Üyemiz Tansu TEKİN'in Hanımı vefat etmiştir. Merhuma Allah'tan rahmet, yakınlarına sabırlar dileriz.

Üyemiz Barış ÖZDEMİR'in Babası vefat etmiştir. Merhuma Allah'tan rahmet, yakınlarına sabırlar dileriz.

Ahmet BİLAL'in babası rahatsızlanmıştır. Geçmiş olsun der acil şifalar dileriz.

TEBRİK

Üyemiz Samsun Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Adnan SAKOĞLU, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) Ticaret ve Sanayi Odaları Konseyine seçilmiştir. Üyemizi Şube Yönetim Kurulu olarak tebrik eder, başarılar dileriz.

Tokat il Temsilciliği başkanlığını yürüten Alparslan AKYÜZ, Teknik Elemanlar Derneği yönetim kurulu üyeliğine seçilmiştir. Üyemizi Şube Yönetim Kurulu olarak tebrik eder, başarılar dileriz.

tmmob
makina mühendisleri odası

50. YIL

Yeni Mevzuatın Işığında

İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ

Aktarma - Frenler - Uygulama

Prof.Dr.Alp EŞİN

Yayın No: MMO/2004/363

tmmob
makina mühendisleri odası

TEKNİK TERİMLER SÖZLÜĞÜ

TÜRKÇE - İNGİLİZCE
İNGİLİZCE - TÜRKÇE

Mak. Müh. Hasan ÜNAL

Yayın No: MMO/2004/362

tmmob
makina mühendisleri odası

50. YIL

Marka ve Tiplerine Göre Araçların Teknik Özellikleri

Cilt: 1 - 2 - 3 - 4

Yayın no: MMO/2005/195/3

tmmob
makina mühendisleri odası

MAKİNA İMALAT SANAYİİ SEKTÖR ARAŞTIRMASI

Yayın No: MMO/2004/359

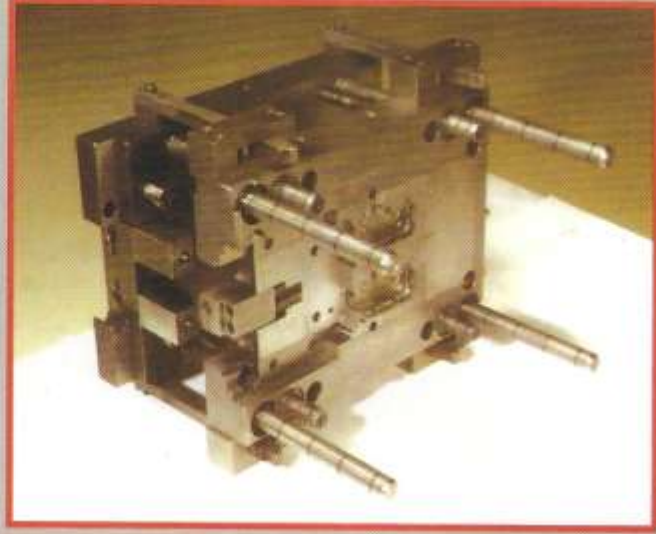

50. YIL

tmmob

makina mühendisleri odası

Plastik Enjeksiyon Kalıpları

A. Turan GÜNEŞ

Yayın No : MMO/2005/369

TMMOB
MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI

AITMY - MARTOY

Araç-İmal-Tadil ve Montaj
Yönetmeliği

-
Motorlu Araçlar ve
Römorkları Tip Onayı
Yönetmelikleri

Yayın No: MMO/2000/249

WENTA

Isı Grubu

Paket Degazörler

Ön Ocaklı Buhar Kazanları

Paket Buhar Jeneratörleri

Ekonomizerler

Manyetik Seviye Göstergeleri

Su Yumuşatma Cihazları

Fuel Oil Ring İstasyonları

Skoç Buhar Kazanları

Diğer İmalatlarımız

Komple Buhar Santralleri
Kızgın Yağ Kazanları
Dik Tip Ana Yakıt Tankları
Yakıt Tankları
Buhar ve Kızgın Yağ Sistemleri Danışmanlığı

Hidrofor ve Genleşme Tankları

Arı Sanayi Sitesi 690. Sokak No: 80 Ostim / ANKARA
Tel: (0.312) 395 57 31 - 33 Fax: (0.312) 395 57 32
www.wentamak.com wenta@wentamak.com

TSEK

